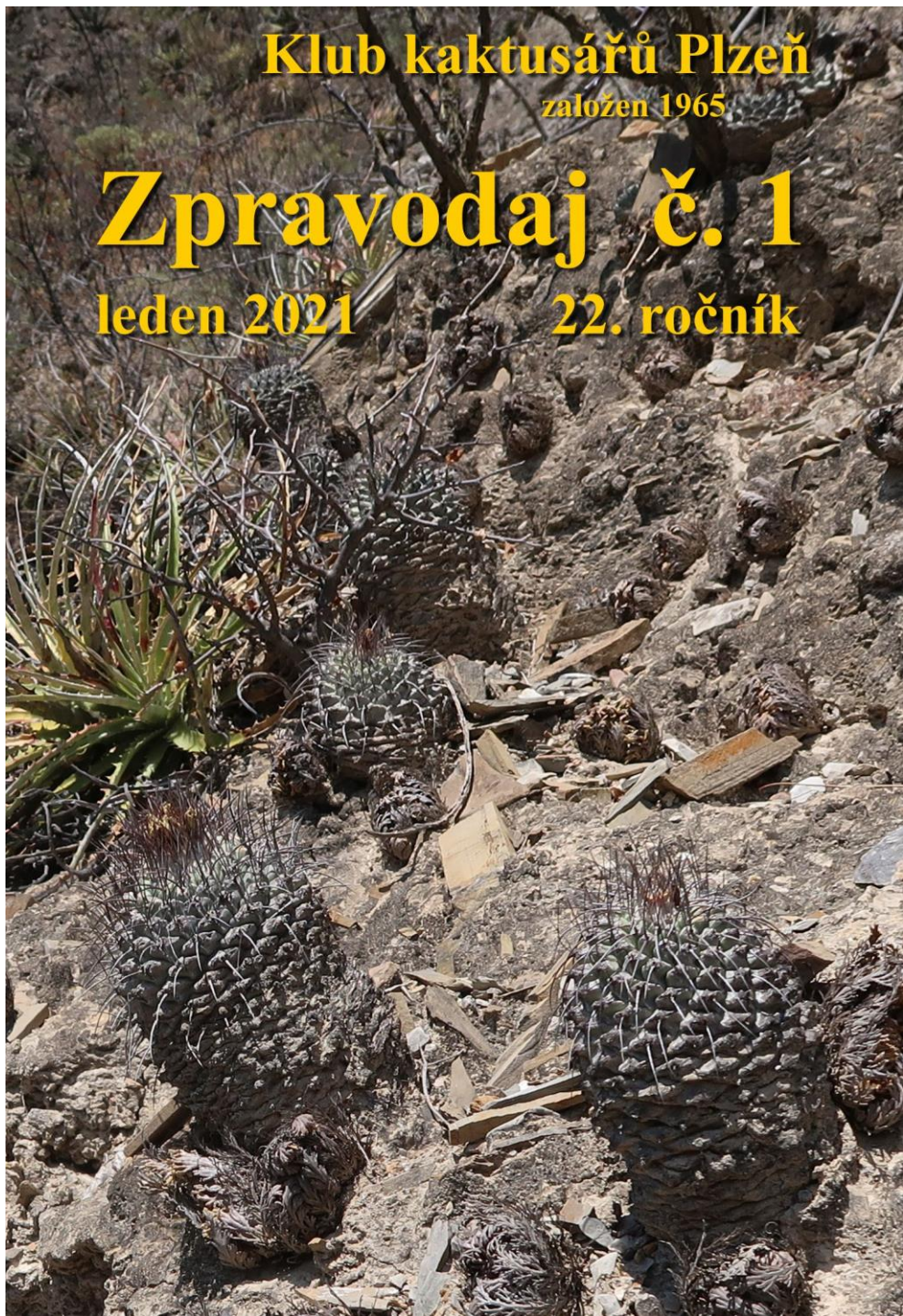

Klub kaktusářů Plzeň
založen 1965

Zpravodaj č. 1

leden 2021

22. ročník

Vážení přátelé,

skončil rok 2020, který byl pro nás pro všechny velkou zkouškou. Život se nám vpravdě otočil vzhůru nohama a připravil nám překvapení, o které nikdo nestál. Řada věcí, které pro nás byly naprostou samozřejmostí, se ze dne na den staly obtížně nebo zcela nedosažitelnými. Najednou jsme se nemohli jen tak svobodně rozhodovat o tom, kam půjdeme, s kým se setkáme nebo co budeme dělat. Museli jsme mnohé oželeť, pokud jsme nechtěli ohrozit sami sebe, naše blízké a kamarády.

Museli jsme maximálně omezit naše kontakty a utlumit naše společné klubové aktivity. Naštěstí jsme se nemuseli vzdát naší záliby jako takové. Můžeme vysévat, pěstovat, budovat pěstební zařízení, radovat se z našich rostlin i z pěstitelských úspěchů. A našli jsme si také cestu, jak se o společnou radost podělit s přáteli i bez osobního setkání. A to je velice potěšitelné

Přejeme Vám všem do nového roku hlavně hodně zdraví, spokojenost a pohodu, ale také to, abychom si v životě vážili takových „samozřejmostí“, jakou je i naše společná záliba. Pevně doufáme, že se situace co nejrychleji uklidní a že se kaktusáření budeme moci opět věnovat naplno tak, jak jsme byli zvyklí.

výbor Klubu kaktusářů Plzeň

1/ Program členských schůzí

měsíc	přednáška	tombola	nedělní návštěva
listopad 2020	Zimování – on line přednáška	zrušeno	zrušeno
prosinec 2020	L. Kunte – Mexiko 2017 – on line	zrušeno	zrušeno
leden 2021	S. Stuchlík – Arg., Uruguay – on line	zrušeno	zrušeno
únor 2021	v jednání – on line	zrušeno	zrušeno

2/ Nedělní návštěvy

Bohužel vzhledem k současné situaci jsou nedělní návštěvy do odvolání zrušeny.

3/ Výroční členská schůze Klubu kaktusářů Plzeň 2021

Výroční členská schůze (VČS) je naším nejvyšším orgánem a rozhoduje o zásadních věcech fungování našeho klubu. Ze zákona máme povinnost svolat tento klubový vrcholný orgán jednou ročně, dle našich stanov pak zpravidla po účetním ukončení fiskálního roku. Stalo se již dlouholetou tradicí, že je to v únoru. Letos je zřejmé, že svolat VČS v tuto dobu možné nebude z důvodu stávající epidemiologické situace.

Situace je komplikovaná tím, že letos končí tříletý mandát výboru klubu a výbor by za normálních okolností bez konání VČS a voleb výboru pozbyl pravomoci zajišťovat chod klubu.

Výbor klubu na své pravidelné schůzi konané dne 4. ledna 2021 prostřednictvím videokonference rozhodl o odložení VČS a volby výboru klubu na pozdější termín. Stalo se tak v souladu s ustanoveními zákona č.191/2020 Sb. o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru SARS CoV-2, v platném znění. Tento zákon v §20 odstavec 1) stanovuje prodloužení funkčního období člena voleného orgánu právnické osoby a to do uplynutí 3 měsíců ode dne následujícího po dni skončení mimořádného opatření při epidemii.

Konání VČS s volbou výboru klubu předpokládáme v první polovině roku 2021. O konečném termínu VČS budete včas informováni.

4/ Žijeme stále „on-line“ aneb zatím to jinak nejde

Ano je to tak. Sláva moderní době a pokroku zvanému Internet. Ještě před takovými 20 lety by bylo něco podobného zcela nemyslitelné. Je skvělé, že jsme si takto k sobě našli cestu. Pro některé naše členy je to dokonce zcela nová možnost, jak se zúčastnit našich členských schůzí, na které jinak nemohou z různých důvodů docházet.

Je také zajímavé, že v průběhu on-line členské schůze se do diskuze zapojuje mnohem větší podíl našich členů, než je tomu na běžné členské schůzi. I zde tedy platí, že všechno zlé je také pro něco dobré. Počítejte s tím, že minimálně do března 2021 proběhnou naše členské schůze formou videokonference ZOOM. Pozvánku dostanete vždy e-mailem a odkaz naleznete také na našich internetových stránkách.

5/ Časopis Kaktusy a členské příspěvky

Apelujeme na členy, kteří ještě nezaplatili členské příspěvky, aby tak učinili v co nejkratší době. Zejména pak ti, co mají zájem o objednání časopisu Kaktusy. Ten bude objednan pouze těm členům, kteří potvrdí svůj zájem o časopis, ideálně provedením platby na klubový účet. Pokud není možné z nějakého důvodu platbu provést, postačí, abyste sdělili pokladníkovi Karlu Sladkému nebo na e-mailové adrese vybor@kkplzen.eu váš zájem o časopis a ten vám bude objednan (platbu pak provedete co nejdříve).

Uzávěrka pro objednání časopisu Kaktusy je 15. ledna 2021. Do informace pro příjemce nezapomeňte uvést vaše jméno, abychom mohli vaši platbu identifikovat.

Náš klubový účet: **2701158336 / 2010**

Členství: 200 Kč

Členství + časopis Kaktusy: 500 Kč

Členství + časopis Kaktusy s doručením na adresu: 580 Kč

6/ Bál Klubu kaktusářů Plzeň

Letošní v pořadí již 36. bál se měl konat první únorovou sobotu. Je zcela zřejmé, že podmínky ke konání bálu a jiných společenských akcí se v brzké době nezmění a že bál nebude možné v tomto termínu uskutečnit. Bohužel nebylo možné bál ani přesunout na podzimní termín z důvodu nedostatku volných termínů. Termíny je nutné vždy zamluvit a smluvně zajistit a to včetně nevratné zálohy více než rok dopředu z důvodu nedostatku společenských sálů v Plzni. Tedy alespoň těch cenově dostupných. I tak jsme měli velkou starost, abychom o již zaplacenou zálohu nepřišli. Naštěstí se podařilo celou smlouvu převést na nový termín 5. února 2022 a to také díky tomu, že jsme měli tento termín již předběžně zajištěný. Letošní bál tedy budeme muset ožeket, jsme si jisti, že si ale o to víc užijeme ten příští.

7/ Internetové stránky a fórum Klubu kaktusářů Plzeň

Na sklonku roku 2020 proběhl komplikovaný kompletní upgrade systémů našich webových stránek. Bylo to nutné zejména z důvodu ukončení podpory starých verzí redakčního systému Joomla a systému Kunena pro fórum. Provedená aktualizace do budoucna zajistí stabilitu, bezpečnost a funkční udržitelnost systémů našich internetových stránek.

Nový škůdce ve sbírkách kaktusů - třásněnka západní (*Frankliniella occidentalis*)

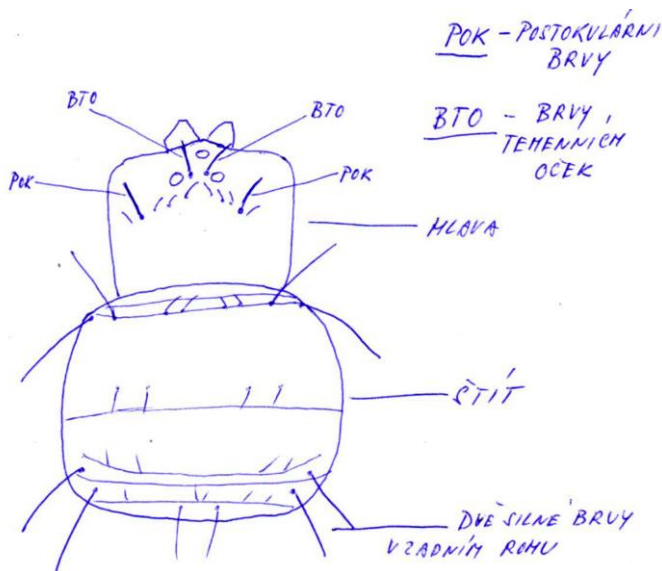
Když jsme před rokem na Plzeňském kaktusářském kolokviu probírali škůdce kaktusů, věnovali jsme se červcům a sviluškám. Lze určitě říci, že právě tito škůdci jsou pro naše rostliny rozhodní, nicméně některé dotazy po Kolokviu a i na kaktusářských novinách In-cact se týkaly škůdce, kterému jsme nevěnovali pozornost žádnou, a tím je třásněnka západní. Přestože se z mého pohledu pořád - našťastí! - jedná o spíše minoritního škůdce, bude dobré si o něm něco povědět a nastínit možné strategie ochrany.

Třásněnka západní je nespecifický polyfágní škůdce, který byl poprvé popsán v Kalifornii v r. 1895, od 70. let minulého století se šířil do ostatního světa, u nás byl zjištěn na sklonku 80. let. Třásněnek udává literatura na celém světě okolo 300 druhů, pro nás je samozřejmě rozhodující výše zmíněná západní a pak třásněnka zahradní (*Thrips tabaci*). Mírou škodlivosti a obtížností ochrany jednoznačně dominuje třásněnka západní. Třásněnky patří do rodu *Thysanoptera* (třásnokřídli) podle dlouhých třásní na konci křídel.

Je to hmyz na pomezí proměny nedokonalé a dokonalé, prochází dvěma instary nepohyblivé larvy. Délka dospělců je 1-1,5mm, škodí sáním v květech, na poupatech, v mladých částech rostlin a jejich nebezpečnost tkví kromě přímého sání také v tom, že přenáší virozy.

Posátá místa dostávají stříbrný nádech, později žloutnou a opadávají, listy se kroucí a nekrotizují, poupata odpadávají. Že jde o posátí třásněnkou a ne sviluškou zjistíme mimo jiného podle toho, že na rozdíl od posátí sviluškou se na postižených místech netvoří pavučinky a dále se zde vyskytují tmavé tečky, což jsou kapičky trusu.

Nebezpečnost třásněnky západní se projevuje i v tom, že na rozdíl od třásněnky zahradní, která má většinou 2-3 generace, dokáže vyprodukovat za příhodných skleníkových podmínek až 15 generací, podobně jako sviluška. Vývoj generace trvá zhruba 18-20 dní, samička klade za život do 100 ks vajíček.

Jak určit třásněnku západní

Bezpečné určení je možné pouze na základě morfologických znaků při velkém rozlišení. Nelze určovat podle barvy, protože tato kolísá od žluté po světle zelenou až do hnědé.

Rod *Frankliniella* se bezpečně pozná podle dvou znaků:

- 1) Obě podélné žilky v předním křídle jsou posázené brvami po celé délce, nikde mezi nimi není žádná nápadná větší mezera.
- 2) Štít kromě dvou silných brv v zadních rozích nese i v předních rozích silnou dlouhou brvu a kromě toho jednu nápadnější brvu na předním okraji.
- 3) Na hlavě za očima stojí tmavá postokulární brva, čtvrtá od středu (pok), která je stejně silná a dlouhá jako pár brv mezi temenními očky (bto). Očka jsou od sebe dosti vzdálená (40-45 mikrometrů - pozn. pro fajnšmekry).

Toto je odborné určení, bez mikroskopu v podstatě nemožné. Jednoduché praktické určení spočívá asi v tom, že pokud nám na třásněnku nezaberou přípravky typu pyretroidů, tak se vší pravděpodobností se jedná o třásněnku západní, protože třásněnka zahradní je mnohem citlivější a tam pyretroidy dosud zabírají.

Možnosti praktické ochrany

Třásněnka západní je škůdce nesmírně odolný k insekticidům, v současné době je na trhu jen málo přípravků, kterými lze více či méně účinně zasáhnout. Hned na začátku je však třeba říci, že ne vždy se zásah podaří, protože se jedná o škůdce v kaktusových sbírkách, dá se říci, nejvíce odolného.

Přípravky vhodné pro ošetření proti třásněnce západní - starší přípravky: **Mospilan, Actara, Warrant, Vertimec, Movento**.

Strategie ochrany

Pro efektivní ochranu je nutné volit aplikaci přípravků na hranici maximální koncentrace, ale mnohem spíše ještě nad ni. Jsem si vědom toho, že toto doporučení je v rozporu s registrací a správnou praxí, bohužel v případě tohoto škůdce se jeví jako nutné. Při eradikaci třásněnky byly v jedné dosti rozsáhlé sbírce v rámci pokusu použity i koncentrace 2x vyšší, než jsou maximálně povolené. Rostliny nejevily známky poškození, bohužel u jedné varianty nejevily známky poškození ani třásněnky, což je znepokojivý fakt. Je třeba použít vždy buď tank-mix dvou, nebo, čemuž z hlediska bezpečnosti dávám přednost, použít aplikaci solo přípravků po sobě. Co je důležité, je použít přípravky ve zrychleném sledu, což u třásněnky západní představuje použití vždy nejdéle po 7, spíše po 5 dnech. Je to podobné jako u svilušky.

Tudíž možné kombinace mohou vypadat následovně třeba takto:

Actara+Vertimec, Mospilan+Vertimec, Movento+Vertimec

Přípravek Vertimec na základě zkušeností použít vždy do kombinace, je na třásněnku západní přímo určen, ale použít dvojnásobnou koncentraci.

Na základě autorových nejnovějších zkušeností se **jako relativně nejlepší** ze starších a dostupných přípravků jeví kombinace **Actara+Vertimec**, použít maximální koncentraci Actary a dvojnásobnou koncentraci Vertimecu. Tato kombinace byla aplikována 4x za sebou v rozmezí 6 dnů a výsledkem bylo pěstební zařízení prosté třásněnky západní po dobu dvou měsíců. Poté se tam škůdce znovu objevil, ale spíše na základě opětovného zavlečení z jiného pěstebního zařízení.

Naopak jako **málo nebo úplně neúčinná** se zatím jevila ve výše uvedené sbírce kombinace **Mospilan+Vertimec**, opět u Vertimecu v dvojnásobné dávce a u Mospilanu na hranici maximální koncentrace. Jen pro zajímavost, tato kombinace byla opakována 5x(!), ale výsledkem byla téměř nulová účinnost.

Zde je třeba podotknout, že uvedené výsledky samozřejmě nejsou prezentovány na základě nějakého přesného pokusu a autor spolu s pěstitelům použili přípravky, které jsou kaktusářům relativně dostupné. Nicméně i tyto skromné závěry ukazují podle mého soudu na jednu věc a tou je bohužel nižší účinnost acetamipridu na škůdce, oproti thiametoxamu.

Věřím, že dobrých výsledků by bylo dosaženo i v kombinaci s imidaclopridem, což je ú.l. v Confidoru nebo nyní znovu obnoveném Warrantu (jiný název pro Confidor), protože imidacloprid je v účinnosti roven thiametoxamu. O této problematice jsem již pojednával ve článcích o ochraně proti červcům.

Kombinace Vertimecu a Moventa zkoušena nebyla, samozřejmě je možné ji provést a vyzkoušet.

Tyto základní kombinace je v případě velkého až kalamitního výskytu žádoucí udělat minimálně třikrát až čtyřikrát za sebou. Určitě by bylo z hlediska rezistence žádoucí kombinace prostrídat. Mnozí si teď jistě položí otázku, proč použít Mospilan+Vertimec, když bylo uvedeno, že tato kombinace nepůsobila.

Odpověď na tuto otázku je taková, že v případě škůdců nikdy nevíme, na jak rezistentní populaci narazíme, tudíž je možné, že v jiné sbírce může mít i kombinace Mospilanu s Vertimecem dobrý efekt a z hlediska zabránění rezistence je na místě.

Nejnovější a velice nadějná možnost ochrany

V letošním roce přišel na trh přípravek **Benevia** firmy FMC s ú.l. cyantraniliprole. Jedná se o zcela novou účinnou látku, přípravek je však zatím bohužel dostupný pouze pro profesionální uživatele. Působí na všechna stadia trásněnky (vajíčka, larvy, dospělé jedince), vyznačuje se translaminárním pohybem a navíc má i velice dobrý ekotoxikologický profil, je použitelný v systémech integrované ochrany rostlin. Využití translaminárního pohybu ocení jistě pěstitelé sukulentů, pokud by se s tímto škůdcem ve svých sbírkách setkali.

Tento přípravek byl ve výše uvedené sbírce použit po předchozí neúspěšné aplikaci Mospilanu s Vertimecem, solo, bez kombinace s Vertimecem, aby bylo možné vyhodnotit jeho účinnost. Ostatně Benevia nemá doporučené žádné aplikační partnery. Byla použita doporučená maximální koncentrace 0,4%, konkrétně 60 ml Benevie na 15 l vody.

Již po dvou dnech bylo provedeno první vyhodnocení a výsledek se jevil jako velice nadějný, na rostlinách se nacházely mrtvé trásněnky ve velkém množství.

Občas se objevil i živý jedinec, to ale bylo podle mého názoru zapříčiněno nedokonalým postřikem rostlin. Benevia je přípravek s kontaktním, translaminárním a požerovým působením a jako k takovému je nutno k němu přistupovat, tzn. aplikaci provést co možno nejdokonaleji, aby celý povrch rostliny byl smáčen a všechny trásněnky zasaženy.

Je jasné, že i přes maximální pečlivost se nemusí pokrytí přípravkem zdařit, hlavně když trásněnky jsou zalezlé v temenní vatě (např. Ariocarpus) nebo uniknou zalezlé mezi hustými žebry. Procento neúspěšnosti se samozřejmě zvyšuje s četností výskytu a velikostí sbírky.

V našem případě bylo rozhodnuto po týdnu postřik opakovat a po tomto druhém ošetření byla provedena znovu prohlídka rostlin, tentokrát již s vynikajícím výsledkem, nebyly nalezeny žádné živé trásněnky. Pokud by se i pak objevili nějakí jedinci, tyto by bylo nutné dolikvidovat např. fipronilem. Na základě toho se nyní již dá říci, že přípravek Benevia se jeví v současné době jako nejspolehlivější varianta ošetření proti trásněnce západní, ale dostupný je, jak již bylo řečeno, zatím pouze pro profesionální uživatele.

Další možnost ochrany

Další možností je použití přípravku **SpinTor**. Jde čistě o přípravek na přírodní bázi, vzniklý fermentací metabolitů bakterie *Sacharopolyspora spinosa*, ú.l. se nazývá spinosad. Přípravek se

s úspěchem používá proti mandelince bramborové, ale využití má i proti třásněnce. Jeho účinnost je sice poněkud slabší, ale v případech většího napadení a tudíž předpokladu vícenásobného použití výše jmenovaných kombinací, může sloužit jako relativně dobrý přerušovač sledů postřiků, aby se třásněnka, lidově řečeno, nemohla moc „nadechnout“. Koncentraci volíme 0,04% a v tomto případě není z hlediska bezpečnosti pro rostliny na závalu, pokud bychom použili i vyšší.

Minoritní možnosti likvidace třásněnky

Pro případy slabého výskytu a hlavně pro menší množství rostlin můžeme proti třásněnce zasáhnout např. lihem, tak jako v případě červců.

Zajímavou možností se jeví použití výše uvedené ú.l. fipronil, která je obsažena v některých ektoparazitárních veterinárních přípravcích. Fipronil účinkuje proti třásněnkám velmi dobře, je jen třeba, tak jako u lihu, odzkoušet snášenlivost rostlin. Jedná se však o poněkud dražší záležitost, takže těžiště použití vidím opravdu u menšího počtu rostlin nebo jako „dočišťovací“ přípravek při likvidaci přeživších jedinců po předešlém postřiku. Jen pro zajímavost uvádím, že fipronil se v minulosti jednu sezonu používal proti škůdcům řepky v přípravku Regent. Pro jeho značnou jedovatost pro včely, kdy došlo k fatálním otrávám, byl z trhu stažen.

Dále je možné využít i lepkových desek, které nám mohou pomoci odchytávat dospělé. Na rozdíl od jiných škůdců na třásněnky fungují modré lepkové desky. Tyto desky je dobré rozmístit co nejblíže vzduchovacím otvorům, aby se zachytil nálet. Pokud se třásněnky dostanou do pěstebního zařízení, účinnost desek klesá, třásněnky dle pozorování dávají přednost rostlinám.

Pro úplnost je nutno se zmínit i o využití dravého roztoče rodu *Amblyseilus* (*cucumeris*). Tato metoda může být efektivní v případě mírného výskytu třásněnek, v calamitních stavech její účinnost podstatně klesá a je třeba upozornit na fakt, že pokud máme roztoče ve sbírce vysazeného, není radno současně používat chemii. Přesněji řečeno výrobcem jsou přímo určeny chemické látky, které se současně s roztočem používat nesmí, protože by roztoče zahubily a výčet těchto látek je uveden na stránkách Biocont, který se distribucí roztoče zabývá.

Závěr

Jako u červců a svilušek, ani u třásněnky západní není ošetření chemickými přípravky všespásné a tak se může stát, že se jí zbavíme pouze na určitou dobu, ale pak se opět objeví. Příčinou může být nedostatečné ošetření, další nálet a v poslední řadě i její značná rezistence, která ochranu činí obtížnou. V takovém případě nezbyde než celý cyklus opakovat a hlavně přípravky prostrídat, abychom rezistenci dále nepodporovali. Pokud pěstitel sbírku zimuje ve skleníku a bojuje s třásněnkou, tak samozřejmě o to je to boj horší, protože v podstatě neumožňuje cyklus množení třásněnky výrazně přerušit a prázdné pěstitelské zařízení např. vysít sirnou svící. Ale to se netýká jen třásněnky, ideální je toto provést, pokud je to technicky možné, i v případech zamoření červci či sviluškou. Nejlepší ochranou proto i v tomto případě zůstává důsledná prevence a karanténa nově získaných rostlin, abychom si jejich zařazením do sbírky zároveň nezanесли a nerozšířili tohoto úporného škůdce.

Pavel Peregrin

Roubování na špalíčky selenicereusů

Roubovat na selenicereusy malé sotva vyklíčené semenáčky je běžná věc, mnohokrát popsaná a prodiskutovaná. Popsal to velmi podrobně třeba Vláďa Duda ve Zpravodaji a na stránkách KK Plzeň. Stejnou metodu s různými lehkými obměnami jsem používal občas i já v průběhu více jak dvaceti let mého kaktusaření. Metoda postupně vykryštalizovala do podoby, kterou jsem popsal

na Kolokviu, ale která se i nadále vyvíjí, takže už teď pár týdnů po Kolokviu, mám opět nějaké nové poznatky. Je to ale stejné jako se vším kolem pěstování kaktusů – každý si musí svoji modifikaci vyzizelovat sám, tak aby mu to fungovalo v jeho podmínkách.

Roubuji celoročně v teple a suchu, nejraději semenáčky o velikosti zhruba 3 mm nebo i větší. U menších se stává, že se špatně trefím na cévní svazek podložky. Nebo roub v jeho titěrnosti nějak poškodím a pak samozřejmě nepřirote, ale zaschne. Například s většinou mých oblíbených malých mamilárií je proto lépe počkat několik týdnů, dokud nedorostou do uchopitelné velikosti. Dají se roubovat i třeba milimetrové semenáčky, ale úspěšnost bývá nižší. Naopak třeba thelokaktusy a astrophyty se dají naroubovat ihned po vyklíčení.

Při roubování si nejprve nařežu do zásoby mladé větve selenicereusu. Ty pak rozporcuji na menší špalíčky o velikosti zhruba 5-7 cm. Osuším všechny spodky buničinou a opřu si je o hranu pracovního tácu, abych potom nepopletl, kde jsou spodky a kde vršky. Pak postupně každý špalíček znovu nahoře přirážnu žiletkou, osuším a hned na něj stejnou žiletkou přesunu semenáček přerážnutý ve spodní třetině stonku. A zlehka přitlačím. Žiletku mezi roubováním různých druhů vždy přečistím technickým lihem. Po přibližně 100 říznutích ji měním za novou. Spodek selenicereusu poté namočím ve stimulátoru a zasadím do připraveného polystyrenu v plastovém miniskleníčku (25 x 40 cm). V polystyrenu mám pájkou vytavené dírký pro umístění roubovanců. Vejde se jich tam 100-120.

Po čtyřech týdnech má již většina podložek čekací kořeny, tak je možné je přesadit do běžného substrátu - po několika do většího květináče. Aby stejné druhy byly pohromadě.

Největší výhodou je nahromadění velkého množství roubovanců na malé ploše. A naprostá nenáročnost na přípravu podložek. V truhlíku (nejlépe samozavlažovacím) lze selenicereus přivést do vegetace kdykoliv, i v zimě na okně.

Mammillaria perezdelarosae ssp. *andersoniana* f. *longispina*, výsev jaro 2018

oroubováno před týdnem - pokus s pemzou

Před pár dnů jsem vyzkoušel novou modifikaci. Oroubované selenáčky jsem nedával do polystyrenu, ale do vrstvy prané pemzy v uzavíratelné průhledné krabici. Na dno jsem pro jistotu nalil malinko vody, kterou samozřejmě pemza hned vysaje, ale zvedne se tím vzdušná vlhkost v krabici, což se mi zdá, že prospívá. Zatím to vypadá velmi dobře. Semenáčky všechny přirostly a spodek podložek je čistý a suchý. V polystyrenu se mi občas stane, že spodek začne uhnívát.

případné dotazy na e-mailu: sukulenty.ic@gmail.com

Josef Skála

Strombocactus corregidora – splacený dluh

(k fotografii na titulní straně Zpravodaje)

Při mé první cestě do Mexika v roce 2012 s Petrem Česalem a Lubošem Kancou, kterého všichni znají jako Laabuse, byl *Strombocactus corregidora* čerstvě popsán novinka. Popsali ho S. Arias a E. Sanchez v roce 2010. V popisu bylo uvedeno naleziště u městečka Maconi v mexickém státě Queretaro. Petr měl tehdy chuť po novince pátrat a pokusit se ji nalézt. Tak jsme tehdy věnovali dva dny průzkumu oblasti jižně od Maconi. Uskutečnili jsme tehdy několik výšlapů do prudkých svahů nad cestou v úzkých údolích. Potkávali jsme s Laabusem naše první mexické kaktusy. Vše bylo pro nás nové a zajímavé. Po prvním dni neúspěšného hledání jsme se vrátili do Vizaronu, kde jsme přenocovali v hotelu na náměstí a druhý den jsme se už známou cestou vrátili do Maconi a pokračovali dál na jih. Opět jsme zhruba půl dne pátrali po novém *Strombocactusu*. Rozhodnutí o tom, že ukončíme neúspěšné hledání, jsme učinili na dohled od modrého potrubí, které bylo přibližně 1 až 2 km před námi.

svah je příliš příkrý, Jirka K se rozhodl dále nepokračovat a rostliny zblízka neviděl

Po návratu z Mexika jsme se dozvěděli, že hledaný strombáček byl až za tím modrým potrubím. Takže jsem měl pocit, že vůči této rostlině mám určitý dluh, který bych měl někdy v budoucnu splatit.

Při následujících cestách do Mexika v letech 2016 a 2018 jsem se vždy smutně ohlížel za odbočkou na Maconi, kterou jsme při cestování z Vizaronu na Peñamiller míjeli. Až v roce 2020, když se plánovala další cesta do Mexika a Jirka Musil se mě ptal, co bych rád viděl. Jedním ze dvou mých přání byl *Strombocactus corregidorae* a druhé *Mammillaria perezdelarozae* ssp. *andersoniana*. Jiří dal obě tato naleziště do našeho cestovního plánu a tak jsem měl radost, že si splním dluh vůči ježatému *Strombocactusu*.

Dne 22. února 2020 jsme večer dorazili na známé nocoviště u vysílače poblíž Peñamiller. Ráno jsme se potěšili rostlinami v jeho okolí - *Astrophytum ornatum*, *Mammillaria geminispina*, *Lophophora williamsii*, *Strombocactus disciformis* a vrátili jsme se zpět a tentokrát jsme odbočku na Maconi neminuli, ale vydali jsme se po ní. Dokličkovali jsme se až do Maconi a pokračovali dál na jih cca 10 km vzdušnou čarou za Maconi. Poprvé jsem zblízka viděl ono modré potrubí, a když jsme podél něho vyšlápli do kopce, objevily se na prudkém svahu vlevo od něho siluety rostlin *Strombocactus corregidorae*.

Problém byl ale v tom, že svah byl opravdu hodně prudký a jeho povrch drolivý, takže dostat se k rostlinám nebylo vůbec snadné. Ale dluhy se mají splácet a tak jsme s Laabusem traverzovali až k místu, kde bylo možné si na rostliny "sáhnout". Přiznávám, že cestou jsem se chytl i listu docela trniné agávky, abych nesjel ze svahu do asi 50 m hluboké propasti. Nakonec jsme se oba dostali na úzkou římsu, kde bylo možné vyfotit několik pěkných *Strombocactus corregidorae* a náš dluh byl po 8 letech splacen.

Honza Jiška

Sbírkový slovník: *Callisia*

(k fotografiím na zadní straně tohoto Zpravodaje)

Jednoděložné rostliny rodu *Callisia* jsou blízce příbuzné rostlinám rodu *Tradescantia*, hlavní oblastí rozšíření jsou subtropické a tropické oblasti Ameriky – jihovýchod USA, Mexiko a další země tropické Ameriky. Jméno rodu vychází z řeckého „kallos“, což znamená krása.

Jsou to převážně trvalky se sukulenními listy, pro něž je typický povětšinou chybějící pár listenů před otevřením květu, odlišná semena a jiný počet chromozómů, než mají příbuzné tradeskancie. Některé druhy zatahují v období sucha do hlízy či ztloustlých kořenů. Bílé či růžové květy mají 3 volné korunní lístky (výjimečně i jen 2), květenstvím jsou vrcholíky, spojené do páru. Rostliny rodu *Callisia* se dají rozdělit do 4 sekcí, odlišených detaily květů a květenství či celkovým vzhledem rostliny (*Hadrodemas*, *Brachyphylla*, *Leptocallisia*, *Callisia*). Encyklopedie Monocotyledons uvádí 8 sukulenních druhů: *C. elegans*, *C. fragrans*, *C. micrantha*, *C. multiflora*, *C. navicularis*, *C. repens*, *C. tehuatepecana*, *C. warszewicziana*.

Radka Matulová

Setkání přátel mrazuvzdorných kaktusů v Horních Počaplech je nenapravitelným optimistou Honzou Müllerem plánováno na sobotu 27. února 2021, sledujte www.mrazuvzdornekaktusy.cz

Tento zpravodaj vydává pro své členy Klub kaktusářů Plzeň, z. s., Žižkova 1663/45, 30100 Plzeň, IČ: 01798472, bankovní spojení: 2701158336/2010, klubové internetové stránky: kkplzen.eu, náklad: 150 výtisků. Veškeré náměty, podněty, připomínky můžete sdělit každému členu výboru, e-mail: vybor@kkplzen.eu, články a fotografie zasílejte na e-mail: Laabus@seznam.cz
Zpravodaj č. 2/2021 vyjde 11. března 2021

Bezplatně

